

Gasco, que el novembre del 2007 ascendiria a cardenal, havia engendrat la Fundació Encontre Mundial de les Famílies 2006, de tall eclesial i civil alhora. El bateig, de fet, va celebrar-se al palau de la Generalitat, sota la benedició de Francisco Camps i del seu vicepresident tercer, el numerari de l'Opus Dei Juan Cotino, que és l'oncle de Vicente Cotino, el cap visible de l'hòlding familiar Sedesa, que presumptament va finançar il·legalment el PP valencià. El comissionat del Consell també era de l'Obra: el director de l'Institut Valencià de Finances, Enrique Pérez Boada. Javier Arnal, delegat de RTVV a Castelló, va assumir la comunicació, i el regidor de Seguretat de València, Miquel Domínguez, aquesta matèria; ambdós també són de l'Opus Dei. Cap representant de l'administració espanyola no va ser admès a la fundació, i cap membre de RTVE no va ser requerit per a la cobertura televisiva.

obra de l'estudi d'arquitectura Mas Millet.

Immaculat i de disseny, l'altar va ocupar 2.500 metres quadrats de l'entorn de la Ciutat de les Arts i les Ciències, amb una creu de trenta-cinc metres i microclima perquè el sant pare no patira calor. El seu cost fou de 600.000 euros, i l'autor del projecte fou Juan Pablo Mas Millet, arquitecte de l'estudi Mas Millet.

García, de la seua banda, va fer mans i mànigues per cobrar la comissió. Segons *El Mundo*, el va ajudar Vicente Torró, cosí de la seua esposa, a través d'un seguit d'empreses fantasma.

La Generalitat, per últim, mai no va especificar la despesa del conclave.

Rita Barberà i Francisco Camps feliciten l'aleshores arquebisbe de València, Agustín García-Gasco, pel seu nomenament com a nou cardenal. Fou al Vaticà, el novembre del 2007, i RTVV hi va ser.

Només per a molt creients

Un director general que presumptament va cobrar 500.000 euros de la visita papal i un secretari general amb ordre d'allunyament per possibles abusos sexuals van regir un ens molt desprestigiats. Els treballadors en parlen.

“Ras i curt: és un prevaricador”. L'afirmació pertany a un productor que demana romandre a l'anonimat, està inspirada en Pedro García i, en definitiva, denota quina imatge té de *Peter* –en argot *gürte-lià*– el sector audiovisual valencià.

“Tothom sap que Canal 9 és el gabinet de premsa de Presidència de la Generalitat, i per culpa d'això patim un problema de marca considerable”, diu una redactora que acumula deu anys a la casa i que al seu dia va treballar a la secció d'informatius. Aquesta treballadora, que de fora estant percebia una RTVV “mediocre”, avui, portes endins, assegura que “ací hi ha els millors professionals”.

Els grans periodistes de què ella parla, però, fa anys que només elaboren peces d'internacional, d'esports, o simplement transmeten informació de servei com ara l'oratge o l'estat del trànsit, notícies que no cal colar pel tamís de la censura ni de l'autocensura. Notícies blanques, que en diuen.

La decadència de l'ens públic valencià és notable. La telemarató de cada Nadal, a fi de recaptar fons per a la fundació Gent × Gent –coparticipada per la Generalitat, Bancaixa, la consultora Pricewaterhouse Coopers i RTVV mateixa–, amb prou feines va recollir el proppassat 19 de desembre 200.000

Tot i la penúria econòmica que travessa, Canal 9 ha adquirit els drets de retransmissió de la fórmula 1: dalt, Camps conversa amb Flavio Briatore i Alejandro Agag, gendre de José María Aznar. A sota, d'esquerra a dreta, José López Jaraba, Lola Johnson i Lluís Motes, la cúpula actual de RTVV.

euros. Tot just el mateix dia, *La Marató* de TV3 n'arregljava set milions. En el primer cas, un grapat de persones va encarregar-se de l'organització –el dia D se n'hi van afegir un centenar més–, una xifra ridícula si tenim en compte que, en comparació amb TV3, n'haurien calgut prop d'una trentena.

A diferència de la resta de mitjans de comunicació, però, a RTVV fa temps que no preocupa el nivell d'audiència. “Van canviar els presentadors dels informatius i van alterar-ne alguns continguts per tal que el *share* millorara una mica, però no va servir de res”, apunta la redactora abans esmentada, per a qui els noticiaris “no se'ls creuen ni els afectes a la causa”. Segons pensa, caldria adoptar el model d'Antena 3 TV, on l'escorament ideològic “és molt més elegant i efectiu”. I remata: “En general, Canal 9 és una televisió avorrida, sense cap sentit de l'humor, on serien impensables progra-

mes com *Vaya semanita* –de la basca ETB– o *Polònia*, on impera la llibertat. A Albena Teatre els van deixar clar que no hi inclogueren perfils de polítics o d'empresaris”. Albena, de la mà de la productora Conta Conta, va signar els escassos espais d'humor de la cadena, com ara *Autoindefinitos*, *Socarrats*, *Maniàtics* i *Per Nadal, torrons*.

Només apta per a fanàtics. Lluís Motes va ser cap d'informatius i després d'esports a l'etapa de García com a director general; avui dirigeix Ràdio 9, una mena de senat o de parlament europeu on van a parar, amb un puntell cap amunt, aquells de qui volen desempallegar-se a la televisió.

“No va interactuar gens i va mostrar-se molt i molt classista”. Així evoca Motes una periodista que mai no li va sentir dir “hola” ni “adéu”. “Èrem a la mateixa planta, els redactors i ell, però als anys

que va dirigir els informatius transmetia les ordres mitjançant els editors, va cridar al seu despatx uns pocs periodistes, i en ocasions esporàdiques”, confirma una altra, que estén l'adjectiu de “classista” a Leticia López, la redactora que cobreix l'agenda de Francisco Camps i que té fills en comú amb Motes.

Comptat i debatut, interessa molt més el control estricte dels continguts polítics –sovint limitats a informacions extretes de conferències de premsa de les conselleries i sense rèplica de l'oposició– que no el seu seguiment real. L'audiència mitjana dels informatius durant la temporada passada –de l'octubre al desembre– n'evidencia la poca credibilitat: *Bon dia, Comunitat Valenciana* va obtenir un 2 %; la primera edició de *Notícies 9*, un 11,5 %, i la segona, un 10%. En tots tres casos, ben lluny de les dades de TV3: un 23 %, un 32 % i un 23 %, respectivament. La mitjana d'ambdues cadenes al mateix període no és menys explícita: el 8 % de Canal 9 la situa com la quarta opció preferida pels valencians, amb Cuatro i La Sexta a tocar seu, mentre que TV3 lidera la classificació a Catalunya, amb el doble de *share*, un 16,5 %. La franja horària amb més seguidors de Canal 9 és la de la vesprada, amb *Cine de l'Oest*, i la resta de puntes d'audiència corresponen a més pel·lícules –n'hi ha cinc o sis cada dia, totes en castellà–, a la sèrie *Rex* –basada en un gos policia– i a la telenovel·la *Alma indomable*.

La producció forana. Tret de Conta Conta i alguna més, la resta de productores valencianes han passat la mà per la paret. Quan l'equip d'informatius ha necessitat recursos addicionals, RTVV gairebé sempre ha subcontractat Conta Conta, en comptes d'establir una roda equànime en què totes se'n beneficiaren. Lola Johnson, que va rellevar Motes a la direcció d'informatius i que ara dirigeix Televisió Valenciana, se n'ha desmarcat bastant.

Johnson, procedent de TVE i antiga responsable del segon canal de TVV, Nou 2, va guanyar-se la confiança de Camps a poc a poc, sobretot gràcies a la seua cobertura del missatge presidencial de cada cap d'any. Ara mira de satisfer les demandes dels productors autòctons, molts dels quals travessen una situació pèssima. Ni que siga a través d'aliances amb d'altres de forans, TVV els ha donat

alguna molleta: *El primer de la classe*, *Bon dia, bonica* i *Cantem de cor* són els tres casos.

Això, sumat al fet que per primera vegada la direcció haja sondejat els treballadors perquè aportaren idees de programes nous, ha permès de reduir la despesa en producció externa. A l'etapa de Pedro García, productores com El Mundo TV o les dirigides per José Luis Moreno i Ramon Fusté [vegeu requadre de la dreta] van obtenir grans beneficis de RTVV. Especialment aquest últim, que facturava molt per sobre del preu de mercat –fins a cinc vegades per damunt, indica una font– i que va generar suspicàcies entre els treballadors, pel possible cobrament de comissions per part de García. A diferència de la majoria de proveïdors, Fusté cobrava amb celeritat els serveis que prestava. Els seus programes, en canvi, se situaven fins i tot per sota de la mitjana de la cadena.

Uns altres no han tingut tanta sort. Un productor valencià consultat per aquest setmanari assegura que s'ha vist obligat a rebutjar l'elaboració d'un programa per Canal 9 a causa del deute que l'ens hi té contret, cosa que l'impedeix de sufragar projectes nous. La majoria de productores tarden a cobrar entre quinze i divuit mesos. Algunes de no valencianes i ben significatives també han dit "no" a algunes ofertes de Canal 9 perquè no volen rebre els diners amb tant de retard.

El director d'El Mundo TV durant l'etapa de García al capdavant de RTVV, Melchor Miralles, puntualitza que aquell "mai no va llençar la casa per la finestra, almenys amb nosaltres; sempre va mostrar-se molt dur en la negociació i molt seriós en el tracte posterior, fins al punt d'exigir un control primmirat de les despeses extraordinàries". Això sí, Miralles reconeix haver cobrat "molt tard" els programes que va fer a TVV: *Investigació TV*, *PVP*, *La bomba*, *Naranja Metálica XXI*, *Copa Maremàgnum*, *Escàner*, *Sumari obert* i *Fora de sèrie*.

Per bé que l'actual director general de RTVV, José López Jaraba, ha incrementat la producció casolana, cap dels espais propis –*Guamipi*, *Encontres*, *Qui és qui*, *Medi ambient*, *En connexió*, els documentals o el *Bon dia*– no s'emeten en horari de màxima audiència. "Són programes amb poca creativitat i que necessiten pocs mitjans, sense vocació de competir-hi", observa un productor extern.

Fusté, el padri de García (i del seu fill)

Entrevista les aspirants a presentar programes a la seua habitació d'hotel. Fou directiu del FC Barcelona amb Josep Lluís Núñez i va afanyar-se a fer-hi soci el primer dels dos fills de Mariano Rajoy –també anomenat Mariano–, nascut a la clínica Dexeus de Barcelona el 1999. Presumeix de tenir fil directe amb el gallec, a qui obsequia amb cigars cars adquirits a Andorra. Sobretot ha produït programes de televisió per a TV3 –*La vida en un xip*, de Joaquim Maria Puyal, n'ha estat un–, i per a Canal 9, on va estrenar-se ràpid amb un espai de debat, *Carta Blanca*, que produïa Pirtel. Aquesta empresa seua, com també Kigan, van dissoldre's després que hisenda descobriera un possible frau a la facturació. Fusté, amb residència fiscal a Andorra, evadia l'IVA i va enfrontar-se a un judici en què li demanaven catorze anys de presó per una possible estafa d'1,7 milions d'euros.

Tot i haver aterrat a RTVV a l'època d'Amadeu Fabregat, el seu amic íntim de debò és Pedro García. Padri d'un fill d'aquest, al seu pas per l'ens va col·locar programes molt cars i gens rendibles. En destacava *Parlem clar*, espai que Fusté mateix dirigia i que va tenir quatre presentadors en només dos anys: Josep Puigbò, María José Grimaldo, María José Ferrer i Manuela Ríos. La radicalitat dels debats era gran, fins al punt que la majoria de moderadors van plegar en disconformitat amb el seu extremisme; en algun cas, també molestos per l'estil editorialitzant dels primers minuts de cada programa, que semblaven redactats a la seu del PP. Cada programa costava 24.000 euros, un preu superior al del mercat, com reconeixia Fusté als seus coneguts. Aquest programa, unit als magazines

Ramon Fusté –a la dreta– presumeix de tenir fil directe amb Mariano Rajoy. Amb Pedro García fou un dels productors més ben tractats. Rajoy fou convidat a un dels seus programes.

Gent de Tàrraga i *A la llum de la lluna*, van ser la principal font d'ingressos de Fusté del 2005 i el 2008, any en què va facturar a RTVV més de dos milions d'euros. La nova direcció ha tallat de soca-rel aquest tracte privilegiat. Avui, per només un euro a l'any, assessora la Televisió d'Andorra (TVA).

Pedro García li'n devia molt, a Fusté. Va ser amb ell que va entrar com a redactor de base a una productora de català que prestava els serveis a Canal 9 als inicis dels anys 90, la seua única experiència a la televisió abans de ser nomenat director general el 2004. Una persona que hi ha treballat en destaca el "despotisme" i el caràcter fanfarró. Una fanfarroneria amb fonament, però: Mariano Rajoy, és clar, va acudir a *Parlem clar*, tot i que se situava bastant per sota de la pobra mitjana de la cadena, tan bon punt l'agenda li ho va permetre. I Francisco Camps hi va anar, a fer-li costat. Pedro García, mentrestant, se sentia el rei.

Sanz, als anys 90, i a la dreta, al maig, quan va acudir als jutjats de Paterna acusat d'abusos sexuals. L'acompanyava la seua parella, la diputada Ester Franco, vocal del PP a la comissió de la dona.

Vicente Sanz, pecador al quadrat

No és d'Eduardo Zaplana. La famosa frase "i ara, a folrar-nos!" [gràcies a la política] va pronunciar-la realment Vicente Sanz, que era, això sí, l'home fort del PP a València, el president provincial del partit als inicis dels anys noranta, quan la desfeta del PSOE semblava abocar els populars, per fi, al poder valencià.

Sanz, que podia haver estat president de la diputació o conseller de volada, va acabar amb els seus ossos a RTVV pel presumpte cobrament d'una comissió en un contracte signat per l'ajuntament de Benidorm –governat per Zaplana–, episodi recollit al conegut "cas Sanz".

Quan el 1995 Zaplana aterra al palau de la Generalitat, però, la seua col·locació a RTVV és immediata. Allà tenia reservada una plaça de tècnic en excedència, però el retorn va produir-se per la porta gran: des d'aquell llunyà 1995 i fins en-

guany, de fet, ha controlat cada contracte signat a RTVV. El seu càrrec de secretari general de l'ens l'ha dotat d'un poder superior al del director general.

N'ha cohabitat amb quatre, però cap d'ells no va gosar mai trepitjar la seua àrea d'actuació, com si el primer vetllara per la puresa ideològica, i ell, per la idoneïtat del personal encarregat de transmetre el missatge oficial.

Quan va voler controlar una plantilla que majoritàriament ha estat contractada sota el seu mandat, va pintar de groc les sigles USO (Unió Sindical Obrera) i va descavalcar CCOO del lideratge al comitè d'empresa. Qui es volia promocionar, ja sabia a quin sindicat havia de donar suport. No debades, algunes treballadores de RTVV que Sanz situà al comitè acabarien cessant i incorporant-se a la direcció.

La relació quotidiana amb Sanz va aplanar-los el camí, tot just allò que pensaven unes altres treballadores que van intimar encara més, fins al punt de ser víctimes d'abusos sexuals. Els fets, denunciats el febrer passat per tres de les presumptament vexades –una de les quals integrant del comitè d'empresa–, provocarien l'obertura d'un expedient disciplinari per falta molt greu i la seua destitució el mes de maig. El contracte de Sanz recull una indemnització de 120.000 euros en cas de rescissió unilateral per part de l'empresa. Els sindicats, paral·lelament, es demanen si Pedro García i José López Jaraba, els dos directors generals que hi ha hagut del 2007 ençà –quan van tenir lloc els abusos denunciats–, en tenien constància.

Jaraba va accedir a signar un document de condemna impulsat pels cinc membres del PSPV-PSOE i d'Esquerra Unida que hi ha al consell d'administració, però finalment va fer marxa enrere, en rebre pressions dels sis integrants del PP durant un recés.

Sanz, imputat pel jutjat d'instrucció número 1 de Paterna i amb una ordre d'allunyament que li impedeix d'acostar-se a les periodistes que l'han delatat, va defensar davant el magistrat que les relacions sexuals de què l'acusen van ser consentides. Les denunciants, per contra, van assegurar que Sanz els demanava fotografies sense roba a través del telèfon mòbil, a més de cridar-les repetidament al despatx i obligar-les a practicar-li fel·lacions. Segons les periodistes, totes tres de baixa laboral des que van presentar la denúncia, la

El plany del sector inclou els dobladors, mobilitzats des del 2009 per la mínima demanda que en fa RTVV, tot i que la promoció de la llengua –com també la pluralitat d'opinions– és un dels eixos clau de la llei de creació de l'ens.

ERO i Fórmula 1. "És injust que socialitzen les pèrdues i que privatitzen els guanys", clama un redactor de Canal 9. La suggerència del president del consell d'administració de l'ens, Emilio Fernández, en el sentit que caldria privatitzar RTVV a causa d'una situació econòmica que la Sindicatura de Comptes ha quali-

ficat repetidament de "fallida tècnica", genera indignació entre bona part de la plantilla. Molts pensen que Camps no gosarà fer aquesta passa, però que redimensionarà l'ens de manera considerable després de les eleccions: els 1.900 treballadors actuals podrien quedar reduïts a la meitat. Els qui hi accediren per la via de les pràctiques o com a becaris tenen molts números per esdevenir les víctimes d'una gestió erràtica.

Sense anar més lluny, RTVV ostenta els drets de retransmissió del mundial de Fórmula 1 –no se sap, en canvi, de quants diners, ja que la direcció no ho ha

volgut comunicar al consell d'administració–; un contracte deficitari, atès que els índexs d'audiència de les curses són notablement inferiors als de La Sexta, que també emet la competició.

El canal internacional de RTVV no en resta al marge, del disbarat econòmic. Els impagaments del satèl·lit gràcies al qual el senyal arribava arreu del planeta n'ha provocat la desconexió. I els partits de la lliga espanyola de futbol, tradicionals cada dissabte des que el 1989 va nàixer la cadena, s'han deixat d'emetre per culpa del deute que RTVV manté amb Mediapro, la posseïdora dels drets.

submissió a què les sotmetia el secretari general de RTVV era tal que ell es considerava el “tronc” i elles eren les “branquetes”. Va idear “jocs eròtics” basats en la pel·lícula *Instint bàsic*, un *modus operandi* que Sanz trobava “normal”, tenint en compte que les afectades “entraven i eixien ben contentes del meu despatx”.

“La xarxa de clientelisme de Sanz era espectacular, era com si ocupara la regidoria d’urbanisme d’un ajuntament costaner”, confirma un treballador de l’ens públic. “A les reunions de la secció d’informatius, sempre es posava al capdavant de la taula, deixant en segon terme el màxim responsable”, afegeix, i dona més pistes sobre el seu comportament: “Quan accedia a la redacció, mai no saludava, sinó que s’adreçava directament a una sèrie de persones, sempre les mateixes, a cau d’orella. I tenia talps a totes i cadascuna de les seccions, per conèixer de quin peu coixejava tothom”. “*Pedrito* es dedicava als seus negocis, i Vicent, als seus”, comenta una altra.

Una font sindical, de la seua banda, recorda que Sanz va esmerçar 1,5 milions d’euros a pagar comiats de persones que no combregaven amb la línia ideològica marcada per l’empresa, “professionals molt bons que ara també ho són allà on treballen”.

Amb tot, aquests són casos puntuals. La majoria dels professionals depurats per la seua ideologia —o per la seua professionalitat— elaboren avui programes de qualitat al segon canal o fan informació sense càrrega política.

Els directes han minvat, com també la despesa en viatges i en taxis. En ocasions són les conselleries mateixes les que abonen el desplaçament dels equips de Canal 9 i de Ràdio 9, per garantir-ne la cobertura informativa.

Guionistes com bolets. Ja fa anys que RTVV no convoca oposicions. El 45 % de la plantilla treballa amb un contracte temporal —n’hi ha que porten dues dècades en aquesta situació—, habitualment amb una funció diferent de la que desenvolupen i amb un sou que no es correspon a la seua categoria real. Així, hi ha

dues-centes persones contractades com a guionistes que fan tasques de periodista. El motiu —més enllà de la diferent escala salarial, en què els primers són al nivell 9 i els segons al 5— és la permeabilitat a l’accés de personal afecte a la causa, fins i tot d’aquells que es vanten de no conèixer la llengua. L’entrada per oposició o borsa de treball —el requisit per a ser redactor, però no guionista o presentador, segons el conveni col·lectiu— atorga més valor als coneixements professionals. És usual, per això, que personal amb rang de guionista cobresca la informació parlamentària o la del PP. A més, els becaris no cotitzen a la seguretat social, encara que facen jornada completa. L’empresa va crear un model de beca sense a penes requisits, renovable cada any i pel qual vora cent persones desenvolupen tasques de categories superiors per mil euros al mes.

El “fraud massiu” no se cenyeix a la televisió. A la ràdio també abunden els “contractes demencials”, tal com fa temps denunciaven els sindicats. Jaume Muñoz, de la Intersindical, opina que “la precarietat laboral afavoreix la manipulació submissa de les informacions”. A la secció d’esports de Ràdio 9, l’àrea més potenciada i amb més oients, tan sols gaudeixen d’un contracte fix dues

200 persones amb contracte de guionista treballen realment com a periodistes

persones. “No és que l’empresa estiga arruïnada, és que l’han saquejada”, etziba Muñoz, que resumeix la tasca de Pedro García com a “política empresarial suïcida, en haver anteposat els interessos personals als de l’empresa”. Mentre aquest no va voler mantenir mai una sola reunió amb el comitè d’empresa, deu dels vint-i-tres membres que l’integren han estat expedientats per secundar una vaga en solidaritat amb les víctimes dels presumptes abusos sexuals comesos per Vicente Sanz [vegeu requadre superior].

La incomunicació no ha estat només amb García. Amb Lluís Motes, director

La direcció s’ha negat a comunicar el cost dels drets de la Fórmula 1

de Ràdio 9 des de fa un any i tres mesos, els sindicats tan sols s’hi han reunit quan va accedir al càrrec. “Ens digué que fariem trobades periòdiques”, recorda Muñoz, “però no n’hem parlat més. Tret d’una vegada que em va cridar al despatx per dir-me que una informació meua sobre el barri del Cabanyal li havia semblat impresentable”. A la ràdio, afegeix, “qualsevol secretari autonòmic se sent amb dret a demanar explicacions pel tracte poc servil que hi pugues tenir”.

Vicent Mifsud, també present al comitè d’empresa —en aquest cas, per CCOO— i treballador de la ràdio des del 1992, on ara acostuma a cobrir successos, detalla que a la germana pobra de RTVV “el 60 % dels redactors tenen contracte de guionista” i que, de fet, no es convoca cap plaça de periodista des del 2000, que van ocupar-se’n dos. Des que Mifsud va accedir a la ràdio, la plantilla —de cent seixanta persones— s’ha multiplicat per dos, “i això que molts van marxar a la televisió o ja s’han jubilat”. L’última plaça indefinida que es va crear fou el 2003, poc abans de les eleccions autonòmiques d’aquell any, “i perquè un càrrec d’USO, proper a Sanz, se la quedara en propietat”. Tan dur com Jaume Muñoz, Vicent Mifsud considera que “el problema de García no fou de gestió, sinó de delinqüència”, i es remet a la visita del papa del 2006, quan “dels 14,5 milions esmerçats per RTVV, sis van ser desviats a la trama Gürtel”. O a la gestió dels drets dels equips valencians de futbol, que Canal 9 va comprar a preu d’or i més tard va cedir a un preu molt inferior: “Els diners perduts en aquella compravenda equivalen als sous de la plantilla durant tres anys”, raona.

El productor valencià abans esmentat, que coneix a fons la casa, sentència que García “va treballar en benefici propi, sense escrúpols i sense pensar en qui vindria darrere”. I una redactora acaba de reblar el clau: “Mai no el vam veure a la redacció, era com si no existira...”.

I tant, que existia.